

SALVADOR BROTONS

Compositor i director de l'Orquestra Simfònica del Vallès

Salvador Brotons és un dels músics catalans actuals que gaudeix de més renom internacional. Format i afincat durant força temps als Estats Units, Brotons no ha deixat mai d'estar vinculat a la música catalana com ho demostra el seu treball en el camp de la música coral.

P: Comencem per recordar breument el seu perfil biogràfic: vostè va néixer en una família de tradició musical. El fet de dedicar-se a la música va ser una tendència natural?

R: Sí, el meu pare i el meu avi eren músics. La música ha estat cosa de família i sempre, des de petit, he viscut la música com una cosa indispensable a casa. I això va ser cabdal per agafar afició. Al principi, no hi donava massa importància, però després, el suport de la família va ser molt important.

P: Va fer els estudis al Conservatori de Barcelona i amb 18 anys ja era flauta solista a l'orquestra del Liceu...

R: Vaig estudiar al Conservatori Superior de Música d'aquí, i després vaig entrar al Liceu l'any 1977 -o sigui, quan jo tenia divuit anys-, i vaig fer-ho directament com a flauta solista. Després, el 1985 me'n vaig anar cap als Estats Units, a estudiar a fora, gràcies a una beca Fulbright. Va ser un canvi brutal, perquè aquí era una persona que tenia una posició i uns ingressos importants i allà no tenia cap ingrés, només tenia una beca, i era un estudiant ras. Vaig haver d'aprendre tot el que havia après aquí en anglès, però el que em va anar millor va ser la part pràctica.

P: Amb tot, encara cal anar tan lluny per aprendre res que aquí no s'ensenya?

R: Bé, ara ja no cal, perquè aquí també s'ensenya molt. Però jo ho recomano sempre perquè un jove, quan arriba un cert moment, està enganyat -mai no sap el nivell on és- i, en canvi, quan surt fora, aleshores pot comparar, perquè veu una altra manera de fer... A més, es troba en un món amb moltes més possibilitats. Un dels problemes que tenim a Catalunya és que hi ha poques portes obertes, i si se te'n tanquen una, dues o tres, doncs ja has acabat. En canvi, allà, si se't tanca una porta, no passa res, tens mil possibilitats més. I això és el que és important.

P: Del seu currículum es desprèn la dedicació a cavall entre la direcció orquestral i la composició. Com resol la combinació de dues tasques tan absorbents?

R: Bé, és difícil perquè veritablement són dues tasques que t'agraden molt i que són molta part del teu temps. Crec que és important, però, fer les dues coses, perquè s'aprèn molta composició dirigint, veient en la pràctica com estan construïdes les obres dels grans genis. I no cal dir que també s'aprèn molta direcció d'orquestra component. Ara, és clar, fer les dues coses juntes és difícil perquè has d'estar sempre molt al dia i tenir molta capacitat de treball i de concentració. I això costa una mica.

P: Som en un país que ha fet poques aportacions, o si més no desconegudes, al panorama musical europeu i mundial. Hi ha músics que creuen que hem viscut molt d'iniciatives concretes, però que més enllà no hi ha una autèntica tradició musical catalana...

R: No tenim la tradició que tenen altres països europeus, però de mica en mica s'estan fent moltes coses. Hem de pensar que també desconeixem molt la nostra música, perquè sempre s'ha considerat que era molt local, que no es podia escoltar, i hi ha veritables joies encara per descobrir. Però sí que tenim alguns compositors molt bons, de gran qualitat, tot i que encara estan arraconats. Falten publicacions, que es gravi la seva música, que la gent la conegui...

P: Com és el públic català? Quines diferències té amb el públic americà, si és que hi ha un únic model de públic?

R: El públic català és molt efusiu i aplaudeix amb moltes ganes quan la cosa li ha agradat. No tot li agrada, és un públic selectiu, però no hi ha diferència entre coses clàssiques i noves -no és massa conservador ni massa progressista-. En això, tot arreu del món és bastant estàndard. Encara que sigui música nova, si la música arriba, la gent reacciona, però si la música no acaba de quallar, o és molt intel·lectual, el públic reacciona més fredament. En canvi, el públic americà és molt més explosiu: aplaudeixen tots drets durant tres o quatre minuts i s'ha acabat, ja se'n van. Això demostra l'aspecte de societat ràpida d'Estats Units: el temps és molt important per a ells i quan s'acaba un concert et volen demostrar que ho has fet bé però també volen anar a casa ràpidament perquè tenen altres coses a fer.

P: L'oferta musical de Barcelona, alguns dies, és molt abundant: el Liceu, l'Auditori, el Palau de la Música... De vegades ens podem preguntar si realment hi ha tanta demanda. En podem estar satisfets?

R: S'ha dit molt, darrerament, amb l'obertura de l'Auditori, que Barcelona no podrà engolir aquesta oferta cultural tan àmplia. Jo sempre dic que Barcelona és una gran ciutat i que, el segle XXI, hem de poder tenir dues orquestres fent concerts en dues sales importants alhora i que funcionin. Crec que la oferta cultural encara hauria de ser més àmplia. I no s'ha de tenir por que el públic no hi vagi: si la oferta cultural és de qualitat, el públic hi anirà. Això és molt important: la qualitat per damunt de tot. Després, per descomptat que s'ha de fer

molta feina en la qüestió educativa de les noves generacions per no quedar enrere.

P: Parlant de formació musical, a la qual es referia fa un moment, com casen la creació de la nova Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), segons un model d'escola selectiva amb places limitades, amb inversions multimilionàries com l'Auditori o el nou Liceu?

R: Aquí, com a molts països, sempre s'ha donat suport a les coses que ja estaven consolidades, les coses que tenen un prestigi fora, que són molt visibles. Això no només és una cosa catalana. De tota manera, jo crec que també s'hauria de mirar per les coses de base, no tan grans però que ajuden un país a tirar endavant. S'hauria de donar més subvencions a gent que estan fent una gran feina més dura i no tan visible.

P: Els estudiants de música catalans estan molt en desacord amb el projecte de la nova ESMUC, perquè consideren que el nombre de places és insuficient i que les taxes són massa elevades. Què opina de les seves protestes?

R: Jo estic convençut que es farà el màxim perquè això sigui un èxit. De moment, sí, serà molt insuficient, perquè 150 places és molt insuficient per Catalunya, però jo crec que en un futur no massa llunyà això s'anirà eixamplant i tindrà una cabuda que sí que serà selectiva però que també serà prou ampla per abastir Catalunya. Esperem-ho: tinc confiança que les coses es faran ben fetes. En tot cas, és molt important que hi hagi un col·lectiu d'estudiants, que vagi dient les coses que no acaben d'anar bé, perquè això farà que la societat millori i que totes les coses que s'havien de planificar i que no han estat tan perfectes s'acabin d'arrodonir cap al sistema ideal que tots volem.

P: Què opina del fet que la nova ESMUC situï disciplines com el jazz, la música moderna i el flamenc al mateix nivell que fins ara tenia només la música clàssica?

R: Crec que s'ha de respectar tot. Nosaltres sempre pensem que el que fem nosaltres és el més important però, és clar, altra gent pensarà que també hi tenen cabuda altres tipus de música. Jo penso que com més completa sigui una formació musical millor. Ara, és clar, el problema que trobarem és que hi haurà moltes opcions, moltes assignatures, i tal vegada no es donarà prou importància a les coses que se n'hi ha de donar. Però som en el món de les possibilitats: de moment, que hi siguin totes, aquestes possibilitats. Després, més tard, es veuran més les necessitats.

P: Quins són els seus projectes a mig i llarg termini?

R: Tinc molts projectes compositius i molts encàrrecs de diversos gèneres, que no sé com els puc fer tots... Hauré de fer la meua llista de prioritats. Això, és clar, em manté molt ocupat. Després, també tinc l'orquestra d'Estats Units, l'orquestra d'aquí, del Vallès, i tinc molts projectes com a director convidat i, és clar, sempre m'és difícil trobar aquest equilibri entre la composició i la direcció. Però ho anirem fent, de mica en mica anem buscant aquest equilibri que sempre és tan difícil.

P: Per acabar, quin és aquell repertori que li agrada més dirigir?

R: El que faig més darrerament i el que potser m'agrada més -encara que m'agrada tota la música- és el període romàntic i molta música del segle XX. Faig poc barroc, per exemple, perquè com que toco tantes teclès més val que no m'especialitzi en una música que és tan llunyana. També faig el període clàssic, però potser no tant, i em dedico més a la música romàntica i al segle XX.

Albert Torrens.